

θίσον δὲν κέκτηται ἡ ἐκκλησία ἐκείνη κανὲν εἶδος ἀκινήτου κτήματος, ἐκτὸς μόνον μικρᾶς οἰκίας ἣτις δὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ οὔτε πρὸς κατοικίαν αὐτοῦ. Μοί συνέστησεν ἐπιχειρηματικῶς νὰ παρακαλέσω τὸ ἱερὸν Συνέδριον διὰ τὴν αὐξήσιν τοῦ ῥηθέντος χορηγήματος τῷ ὑπεσχέθην νὰ πράξω τοῦτο ἐάν μετὰ περισσοτέρου ζήλου ἢ κατὰ τὸ παρελθὸν ἐξακολουθήσῃ ὑπηρετῶν τὴν ἐκκλησίαν ταύτην, διότι ἐπιπροσφορήθην παρὰ τῶν καθολικῶν ἐκείνων ὅτι ἄλλην πνευματικὴν ὠφέλειαν δὲν παρέχει αὐτοῖς ἐκτὸς μόνον τὴν ἀπλὴν τέλεισιν τῆς λειτουργίας μὴ φροντίζων, ἂν καὶ εἶνε ἱκανὸς καὶ κατάλληλος, νὰ διδάσκῃ γράμματα καὶ χριστιανικὴν κατήχησιν εἰς τὰ τέκνα, οὔτε νὰ νοουετῆ καὶ καθοδηγῆ τὰς ψυχὰς ἐκείνας διὰ τοῦ θεοῦ λόγου. Ἐπί τούτοις τῷ ἔδωσα διαταγὰς καὶ νοουεσίας ἰδιαιτέρας.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ῥηθεῖσα ἐκκλησία εἶνε ἐτοιμόρροπος, ἐνόμισα πρέπον νὰ ἐξουσιοδοτήσω ὡς ἐπιτρόπους αὐτῆς δύο ἐγκρίτους λαϊκοὺς διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ προβλέψεως τῶν ὁποίων θὰ διατηρηθῆ εἰς ὅσον οἶόν τε καλλιτέραν κατάστασιν. Ἱερά ἄμφια δὲν ὑπάρχουσιν ἄλλα ἐκτὸς ἐκείνων τὰ ὅποια κατεσκευάσθησαν καὶ ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ ἱδρυτοῦ».

«Ὁ κώδων ἀφηρέθη. Καὶ ἐπειδὴ δὲν ὑπάρχει *previale* καὶ *Sφαῖρα*¹ δὲν συνειθίζουσι νὰ κάμωσι τὴν λιτανεῖαν τῆς ἁγίας Δωρεᾶς. Ἰκετεύουσι δ' οἱ καθολικοὶ ἐκείνοι τὰς Ὑμετέρας Ἐξουχότητας, ἵνα εὐδοκήσωσι καὶ προβλέψωσι τὴν ἐκκλησίαν ταύτην ἣτις ἐπίσης στερεῖται Βαπτιστηρίου καὶ χρωματικῶν κατὰ τὴν βάπτισιν τῷ ἀπλῷ ἡγιασμένῳ ὕδατι ἐντὸς κόγχης φορητῆς. Συνέστισα ἐνθέρμως τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ρωμαϊκοῦ τυπικοῦ ἰδίως κατὰ τὴν τέλεισιν τοῦ ἁγίου Βαπτισματος. Μοί παρουσιάσθη ἐν βιβλιᾶριον γάμων καὶ βαπτίσεων ἀρχομένων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1673 καὶ καταφθάνον μέχρι τοῦ τρέχοντος».

Τοιαύτη, οἷα περιγράφεται ἐν τῇ ἐκθέσει ἣτο ἡ κατάστασις τῆς ἐν τῇ πόλει Κύθου δυτικῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ λατίνων ἐν ἔτει 1700. Οὕτω μετὰ παροδὸν ὀλίγου χρόνου οἱ μὲν ἐγχώριοι λατῖνοι, εὐάριθμοι ὄντες, ἐξέλληνίσθησαν βαθμηδὸν κατὰ πάντα, οἱ δὲ λοιποὶ, ὄντες πειραταί, καὶ νυμφευθέντες Ἑλληνίδας, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ πολλαπλασιασθῶσιν ἐν τῷ καθολικῷ δόγματι. Συνέβη αὐτοῖς ὅτι τοῖς ἐν Κιμῶλῳ περὶ ὧν ἡ ἐν τῷ ἰδίῳ χειρογράφῳ ἔκθεσις περὶ τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας τῆς νήσου ταύτης ἀναφέρει ὅτι «τινὲς ἐξ αὐτῶν, ὄντες πειραταί, δὲν δύναται νὰ διαμείνωσιν ἐπὶ μακρὸν ἐκεῖ διότι ὁ τόπος ὑπόκειται εἰς τοὺς Τούρκους» τὰ δὲ τέκνα τῶν ἀκολουθοῦσι τὸ θρησκείμα τῆς Ἑλληνίδος μητρὸς τῶν αὐτῆ δὲ εἶνε ἡ αἰτία δι' ἣν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον δὲν δύναται ν' αὐξήσῃ ἐκεῖ τὸ καθολικὸν δόγμα». Ἄλλ' ἐν μὲν τῇ Κιμῶλῳ διετηρήθησαν ἐπὶ πλείονα χρόνον οἱ λατῖνοι ὡς θὰ ἴδωμεν ἄλλοτε ἐν δὲ τῇ Κύθῳ κατὰ τὰ μέσα τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, οὐ μόνον οὐδεὶς καθολικὸς ὑπῆρχε, διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐκτεθέντας λόγους, ἀλλὰ καὶ τὸ ναϊδίον αὐτῶν ἐρειπώθη. Τοῦτο μακθάνομεν ἐκ τοῦ ἐπομένου ἀποσπάσματος ἐξ ἀνεκδότου ἐπιστολῆς (τὴν 29 Μαρτίου 1752 ἔ. π.), τοῦ

¹ Τὸ ἐκ χρυσοῦ συνήθως καὶ μετ' ἀκτίνων ἱερὸν σκεῦος ἐν ᾧ τίθεται τὸ Κυριακὸν σῶμα κατὰ τὴν λιτανεῖαν τῆς ἁγίας Δωρεᾶς καὶ ἄλλας τελετὰς τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας.

ἐν Κέῳ δυτικοῦ ἱερέως Λεονάρδου Rossi πρὸς τὸν ἐν Νάξῳ Λατῖνον Ἀρχιεπίσκοπον Πέτρον Ντε-Στέφανι: «*Nell' isola di Thermià non vè s'attuova verun catolico e la chiesa è rovinata, almeno ci vuole una cinquantina di scudi per metterla in ordine*». Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνει τὴν 27 Ὀκτωβρίου 1755 καὶ ὁ ἀνωτέρω λατῖνος ἀρχιεπίσκοπος ἐν τινι σωζωμένῳ σχεδίῳ ἐκθέσεώς του πρὸς τὸ ἐν Ρώμῃ ἱερὸν Συνέδριον, προστιθέμενος ὅτι ἱερά τινα σκευὴ τῆς ἐκκλησίας ταύτης εὐρίσκονται κατατεθειμένα πρὸς διαφύλαξιν παρὰ τῷ τότε ἐν Κύθῳ προξένῳ τῆς Γαλλίας. Στεφάνῳ Ντελλα-Γραμματικά. Τὰ σκευὴ δὲ ταῦτα, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ῥηθέντος προξένου, ἤρνεϊτο, ἄγνωστον διὰ τίνα λόγον, ὁ ἀνεψιὸς αὐτοῦ Τζώρτζης Ντελλα-Γραμματικάς, ὅστις ἦτο τοῦ ἀνατολικοῦ δόγματος, νὰ παραδώσῃ τοῖς ἀρμοδίοις. Τοῦτο ἐξάγεται ἐξ ἐτέρας ἐπιστολῆς (30 Ἀπριλίου 1767) τοῦ ἀνωτέρω ἐν Κέῳ δυτικοῦ ἱερέως, ὅστις ἐν ταῦτῳ λέγει ὅτι καὶ ὁ ἀποκτηθεὶς, πρὸ χρόνων, νέος κώδων τῆς ἐν Κύθῳ ἐρειπωθείσης δυτικῆς ἐκκλησίας, ἐτέθη ἐν τινι ἀνατολικῇ τῆς αὐτῆς νήσου, ἣτο ἐν τῇ ἐνοριακῇ τοῦ ῥηθέντος Τζώρτζη Ντελλα-Γραμματικά. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ συμπεράνῃ ὅτι ἐξ ὅλων τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Βάλληνδα ἐκφερομένων ἐν ἄλλῃ αὐτοῦ μελέτῃ εἰκαστῶν, περὶ τοῦ πῶς ἦδη ἀνάκειται ἐν τῷ ἐν Κύθῳ ἀνατολικῷ τοῦ ἁγίου Νικολάου ναῶ εἰκὼν κάτωθι τῆς ὁποίας εἰκονίζεται, ἅτε καταβαλὼν τὴν πρὸς ἱστορίαν αὐτῆς δαπάνην τῷ 1695 ὁ λατῖνος ἐπὶ Τουρνεφορτίου πρόξενος τῆς Γαλλίας Γιαννάκης Ντελλα-Γραμματικάς, ἡ πιθανωτέρα εἶνε ὅτι «ἡ εἰκὼν αὕτη ἀνήκουσα εἰς λατινικὴν ἐκκλησίαν τῆς Κύθου μετηνέχθη εἰς τὴν Ἑλληνικὴν τοῦ ἁγίου Νικολάου μετὰ τὴν τῶν λατίνων ἐξάλειψιν». (Κυθνιακά μελετήματα, Οἱ Κοζαδῖνοι. Ἐν τῷ ἡμερολογίῳ τοῦ 1888 ὑπὲρ τοῦ ἐν Ἐρμουπόλει Γυμνασίου, σ. 156—157).

Ἐν Νάξῳ.

MIX. IAK. ΜΑΡΚΟΠΟΛΙΣ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἀλεξάνδρου Ρ. Ραγκαβῆ, Ἐπομνημονεύματα. Τόμ. Δεύτερος. Ἐν Ἀθήναις. Ἐκδότης Γεώργιος Κασδῶνης 1895. Σελ. 416.

Ἐπὶ τοῦ φιλοκάλου ἐκδότου κ. Γ. Κασδῶνη ἐξεδόθη πρό τιμος ὁ Β' τόμος τῶν Ἀπομνημονευμάτων τοῦ Ἀλεξ. Ραγκαβῆ, πέρυσιν ἐκδοθέντος τοῦ Α' τόμου, περὶ οὗ ἡ Εἰκονογραφημένη Ἔστια ἔγραψεν ἱκανὰ ἐν φυλλαδ. 13 σελ. 205, 1894. Ὁ Β' τόμος ἀρχεται ἐκ τῆς μεταθέσεως τῆς πρωτοουσίας τῆς Ἑλλάδος ἐκ Ναυπλίου εἰς Ἀθήνας τῷ 1834 καὶ περατοῦται τῷ 1856. Ἐκθέτει δὲ ὁ συγγραφεὺς μετὰ τῆς συνήθους αὐτῷ χάριτος καὶ καλλιπειρίας τὴν μετοικεσίαν αὐτοῦ ἐκ Ναυπλίου εἰς Ἀθήνας, ὧν ἀναγράφει σύντομον περιγραφὴν τῆς καταστάσεως, ἐν ἣ τότε εὐρίσκοντο. Ἐξιστορεῖ εἶτα διάφορα συμβάντα τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ ὧν οἶα καὶ τὰ τοῦ γάμου του, τῶν εἰς Εὐρώπην καὶ ἐν Ἑλλάδι ταξιδιῶν του, τοῦ διορισμοῦ του ὡς καθηγητοῦ τῆς ἀρχαιολογίας ἐν τῷ Ἐθν. Πανεπιστημίῳ, τὰ τῆς Γ' Σεπτεμβρίου, τὰ τῆς ὑποθέσεως τοῦ Πασιφίου, τὰ τῆς κατοχῆς, τὰ τοῦ διορισμοῦ του τὸ πρῶτον ὡς ὑπουργοῦ

τῶν ἐξωτερικῶν κτλ. Ἀξιοσημείωτα εἶνε τὰ ἀναφερόμενα περὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἀρχαιολ. Ἐταιρίας, τοῦ Βρεφοκομείου, Ἀκαδημίας, Μουσείου, ἀποτελοῦντα τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχῆς τῶν ἰδρυμάτων τούτων εἰς τὴν σύστασιν τῶν ὁποίων ὁ φιλόπατρις οὗτος ἀνὴρ εἶπερ καὶ ἄλλος τις συνετέλεσεν.

Ἡ ἐν γένει ἐξιστορήσις τῶν ἐνδιαλαμβανόμενων γεγονότων κοινωνικῶν καὶ πολιτικῶν καὶ εἰς περιγραφαὶ τῶν τύπων τῶν Ἑλληνικῶν εἶνε ἐπιχαρίτως γεγραμμένη, καὶ εὐπαρακολούθητος ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους. Μ.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Προφύλαξις ἀχυρίνων στεγῶν κατὰ τοῦ πυρός.

Ἡ διαπότισις τῶν ἀχυρίνων στεγῶν καὶ ψαθῶν πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τοῦ πυρός γίνεται ὡς ἑξῆς: Σβύνομεν πρόσφατον ἄσβεστον εἰς ὕδωρ ὅπως κάμνουσιν οἱ κτίσται, τὸ δὲ παραγόμενον παχύρρευστον μίγμα ὅπερ καλεῖται ἄσβεστον γάλα μίγνυται μετὰ μίγματος κινεοῦ πλινθοπηλοῦ (40 μερῶν) καὶ ὕδατος (100 μερῶν). Διὰ τοῦ διπλοῦ τούτου μίγματος, ἐτοιμαζομένου ἐξ ἴσων μερῶν περὶ τοῦ ἀμφοτέρων τῶν γυλῶν, ἐπικαλύπτωμεν τὴ βοθηεῖα ψηκτρῶν ἢ σαρώθρων, τὴν ἀχυροστέγην καὶ εἰς μετὰ ἀσφάλισμένοι κατὰ παντὸς ἔξωθεν πυρός. Ρ*

Φιλολογικά, Καλλιτεχνικά, Ἐπιστημονικά, Εἰδησεις.

Τὴν π. Παρασκευῆν, 7 Ἀπριλίου, ἐτελέσθησαν ἐν Ἐρνεσίου Κουρτίου. Ἐκ Πατρῶν, Πύργου καὶ τῶν περὶ τὴν δῆμον συνέορυσαν χιλιάδες λαοῦ, ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν δὲ ἦσαν οἱ ἐπὶ τούτῳ προσελθόντες ξένοι μετὰ τῶν μελῶν καὶ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν διαφόρων παρ' ἡμῖν φιλολογικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν σωματείων, τῶν ξένων ἀρχαιολογικῶν Σχολῶν κτλ. Πρῶτος ὁμίλησε γερμανιστὴ ὁ κ. Δαίρπελδ, διευθυντῆς τῆς Γερμανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς, ἀποκαλύψας τὴν προτομὴν τοῦ κλεινοῦ αὐτοῦ συμπατριώτου ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν. Μετ' αὐτὸν ὁμίλησεν ὁ κ. Π. Καββαδίας, γενικός ἐφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων. Ἰδοῦ σύντομος περιλήψις τοῦ λόγου του:

«Ἐκτακτον καὶ μοναδικὴν ἐν Ἑλλάδι τιμὴν ἀπένευμεν ἡ Κυβέρνησις εἰς τὸν Κούρτιον, ἐγκρίνασα νὰ στηθῇ ἡ προτομὴ αὐτοῦ ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ μουσεῖῳ, προσήκουσαν ὅμως δι' ὅσα ὁ Κούρτιος κατώρθωσεν ὑπὲρ τῆς Ὀλυμπίας, μεταδληθείσης εἰς προσκυνητήριον παντὸς φίλου τῆς ἀρχαιοτήτος καὶ τῆς τέχνης. Τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Ὀλυμπίας ὠνεیرهθησαν ὁ Μονφακῶν καὶ ὁ Βίγκελμαν, κατώρθωσεν ὅμως νὰ ἐτελέσῃ ὁ Κούρτιος, ὅστις πρόβλημα τοῦ βίου του ἔθετο τὸ ἔργον τοῦτο καὶ κάλλιστα ἐδυνήθη νὰ ἐπωφεληθῇ πρὸς τοῦτο τὰς μετὰ τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τῆς Πρωσίας σχέσεις του, ὡς διδάσκαλος καὶ σύμβουλος τοῦ Φρειδερίκου. Ὅταν ἡ Γερμανία ἐκραταιώθη ἐνωθεῖσα, ἐγένετο δυνατὴ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ σχεδίου τοῦ Κουρτίου, ὅπερ ἦτο πλέον καὶ σχέδιον τοῦ Φρειδερίκου. Τοσοῦτον δ' ἐπιτυχεῖς ἦσαν αἱ Ὀλυμπιακαὶ ἀνασκαφαὶ καὶ μετὰ τοσαύτης τελειότητος διεξήγαγεν αὐτὰς ὁ Κούρτιος, ὥστε ἀπέτελεσαν αὐτὰ νέαν ἐποχὴν ἀρχαιολογικῆς δράσεως ἐν Ἑλλάδι. Ἐκτοτε ἀνεσκάφησαν ἡ Δῆλος, ἡ Ἐπίδαυρος, ἡ Ἀκρόπολις, ἡ Ἐλευσίς καὶ τόσοι ἄλλοι ἐπίσημοι ἀρχαιολογικοί

τόποι. Δικαίως ή εορτή των γενεθλίων του Κουρτίου μεταβάλλεται σήμερα συγχρόνως εις διεθνή εορτή των 'Ολυμπιακών άνακταφών. Τοιαύτον έργον διαπράξας ό Κούρτιος ύπέρ τής επιστήμης και του πολιτισμού έχει δικαίωμα τ'θαυμασμού και εύγνωμοσύνης επί πάντων του πεπολιτισμένου κόσμου, διότι ή επιστήμη δεν κατανέμει εις ιδιαίτερας πατρίδας και έθνη, αλλά πατρίδα έχει μίαν και μόνην, περιλαμβάνουσαν πάσας τας χώρας έν αις κρατεί ό πολιτισμός.

Μετά τόν κ. Καββαδιάν, ώμίλησαν ό κ. 'Ομόλλ, διευθυντής τής Γαλλικής Σχολής, ό κ. Ρίχαρδσον, διευθυντής τής Αμερικανικής Σχολής, ό κ. Γκάονερ, διευθυντής τής Αγγλικής Σχολής, κ. ά. Είς τό παρατεθέν κατόπι πρόγευμα έγινοντο διάφοροι προποσείς, έν τέλει δέ άπεστάλη πρός τόν Κούρτιον τό επόμενον τηλεγράφημα:

«Είς τόν προσδύτην, ου νεάζει μόν ή καρδιά, άνδρική δέ είνε ακόμη ή δράσις, άν σήμεραν έστέφαμεν, ως τόν τελευταίον 'Ολυμπιονικην, αποστέλλουσιν οι ένταυθα συνηγμένοι άντιπρόσωποι πάντων εκείνων των έθνών, όσα έν τώ πνεύματι αυτού συμμετέουσιν του έργου τής αναγεννήσεως τής ελληνικής αρχαιότητος, τήν έκφρασιν ειλικρινούς αγάπης και βαθυτάτης τιμής και τήν ευχήν, όπως χαρισθώσιν εις αυτόν τε και εις ήμάς άμέτρητα έτη τής άκαταπονήτου δράσεώς τουν.

Μεταξύ των στεφάνων, οι όποιοι έστέφαν τήν προτομήν του Κουρτίου, διεκρινοντο ό τής πριγκηπισσης Σοφίας και ό τής αυτοκρατειρας Φρειδερίκου.

Αγγέλλεται ή έκδοσις μηνιαίου «Δελτίου τής Βιομηχανικής και Έμπορικής Ακαδημίας» τής επιστασις ειδικής επιτροπής, αποτελουμένης εκ των κ.κ. Π. Ι. Φέρμου διευθυντού, Α Ρουσοπούλου και Έμ. Γ. Μπούκη. Κατά τήν άγγελίαν, έν τώ «Δελτίω τής Βιομηχανικής και Έμπορικής Ακαδημίας» ό βιομηχανος, ό έμπορος, ό γεωπόνος, ό κτηνοτρόφος, ό κτηματίας, ό μηχανικός, ό αρχιτέκτων κτλ. θα εύρίσκη ο,τι νέον, ώφέλιμον και περιέργον, αναγόμενον εις τόν ιδιαίτερον αυτού κλάδον. Εύρώτατος είνε ό κατάλογος των συνεργατών του νέου περιοδικού, του όποιου ή έτήσια συνδρομή είνε δρ. 3.

Η έλλογική κινήσις είνε ζωηροτάτη έν όλω τώ κρατει. Εν Πατρίας, γενομένης συμπλοκής μεταξύ των άντιθετων μεριδών, έφρονεύσαν τρεις και έπληρώθησαν ύπέρ τους δέκα.

Εν Αθήναις έσχηματίσθη ισχυρότατον ρεύμα ύπέρ των 'Ανεξαρτήτων, οι όποιοι πολεμοούν τα προσωπικά κόμματα και επαγγέλλονται τήν κατάργησιν τής συναλλαγής.

ΑΝΟΙΚΤΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Αγαπημένε μου φίλε!

Τό σημερινό μου τό γραμμα σου τό γράφω, άκουμπώντας τό χαρτί άπάνου στ' «Απαντα» του Σολωμού, γιατί δεν ξεχάσα τήν ήμέρα και θέλησα νάν τής καμω τό μνημόσυνο μονάχος μου, στήν κάμερά μου, ροφώντας—για χιλιοστή φορά—τήν άτέλειωτη και παρθενική ευωδιά, που σκορπάνε και θά σκορπάνε οι στίχοι του Σολωμού. Κι' άπάνου στο τριανταφυλένιο τό μεθύσι, που μου 'ρθε, σκέφτηκα νά σου στείλω και τό τριανταφυλένιο αυτό παραληρήματα.

... Ήταν 'Απρίλης, που τό νησί σας τιμήθηκε με τή γέννησή του. 8 τ' 'Απριλιού, σανέ σήμερα. Μά και τότες,—έδώ κι' 97 χρόνια—σαν πάντα, είχε τόν 'Απρίλη «μάγεμα ή φύσις κι' όνειρο στήν όμορφιά και χάρι». Κι' όπως, «όποιος πεθαίνει σήμερα χιλίες φορές πεθαίνει», νιώθω πως κάποτε κι' όποιος γενήθη σήμερα χιλίες φορές γενιέται. Χιλιογεννημένος κι' ό Σολωμός. Γι' αυτό από τά κατεβατά, που ξεφυλιζώ από τή στιγμή, νιώθω να ξεβγαίνουν πολλές—πολλές μορφές άχτιωτές με όλες ένωμένες σε μία μεγάλη άπεραντή ψυχή.

... Τι ζηλεμένη ή Ζακυθο! Βρέθηκαν τόσες λύρες νάν τής ψάλουν πατριδικούς ύμνους! Φώσκαλοι, Κάλβοι!... Όμως πόσο θά ήθελα νά μην ήταν βέβαιη ή πατρίδα του Σολωμού! γιατί, άμα του τή φιλονεικούσαν, θά κρυόταν μέσα μου μία μυστική λαχτάρα, πως μπορούσε νά ήμουν κι' έγω συμπολίτης του. Κι' έγω, παρασερμένος μικρός Φίχτες, μέσα στή μία

πατρίδα, δεν ξεγάνω άμα πρέπει κι' εκείνη τή μικρή, που γενήθηκα!...

Μά είνε μόνο Ζακυθιανός ό Σολωμός; Όχι, φίλε μου! Τό νησί σου δεν τις ζωάει όλες του τις μορφές, κι' άν βρίσκεται ολάκερο μέσα στή μία του τήν ψυχή, μά δεν τής πιανει παρά μία μικρή-μικρή άκρούλα. «Ω! Στόν 'Ωκεανό από τό ξεχωρίζω πολλές θάλασσες και σε μία σταλαματιά αναγνωρίζω και τόν εαυτό μου!

... Αγάχματα σταίνου άφτες τίς μέρες' ένα δώ κι' άλλο εκεί. Και κάπου στο Ζαπειο σταίνου ένα άστέρι' τό Μπαίρων. Κι' άπέναντι, ένα τόσο δά παρκάκι κρυφουκιάει τους τεχνίτες, που σκαλιζου τά μαρμαρα και ζουλέβει' μά τό δέρνει κι' ένα γλυκό καρδιοχτύπι' είνε από τήν έλπίδα, πως πολύ γλήγορα θάκουμπήσουν και σ' αυτό μαρμαρα, για νά βρεθθ στήμένο στήν εκατονταετηρίδα του ένα άλλο άστέρι τής τέχνης, 'Ελληνικό, που ύστερα από τόσα χρόνια σκλαβιάς πνευματικής έγυσε όλιγο φώς και μακρυνό σε μέγα σκότος κι' έρμο. Μακρυνό να! μά όχι λίγο... όχι!...

... Σε κάποιο άλλο μεθύσι μου βρέθηκα σε στιγμή νά γράψω στο περιθώριο του κατεβατού από τά λόγια: «Ό Τωμαζέος λέει για τό Ντάντε κάπου, πως είνε ύποχρέωση νάν τονε διαβάσεις, γίνεται ανάγκη νάν τονε ξαναδιαβάσεις, νάν τονε νιώσεις όμως και νάν τον αισθανέσαι είνε σημείο, πως άρχισες νά μεγαλώνεις. Χωρίς νά φανώ ύπερβολικός, στον 'Ελληνα κάνε, μπορώ νάν τώ πώ από κι' έγω για τό φίλο, για τό δάσκαλο του Τωμαζέου, για τό Σολωμό μας. Τόν αισθανέσαι πιά τόντις; Ξέρωγες από τό δασκαλικό μπουσουλίσιμα και περπατάς σαν άνθρωπος!»

8 'Απριλιού Σε φίλω
ΓΙΑΝΝΗΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ Β'

(Ίδε προηγούμενον φύλλον).

- 11. Τι διαφορά ύπάρχει μεταξύ τύχης και πνεύματος;
- 12. Ποιον ιστορικό πρόσωπον είχε τόν ένα οφθαλμόν κυανούν και τόν άλλον μαύρον;
- 13. Είμι' ακόμη παιδί πράμμα Και λυπούμαι νά πεθάνω... Άλλά τί ήμπορώ νά κάνω Σάν μ' αλλάξεις ένα γράμμα;
- 14. Προσθέτοντες δύο γράμματα, πάντοτε τά αυτά, εις εκάστην των επομένων λέξεων, σχηματίσατε νέας: 'Ιος, 'Οσία, Φορά, Ροϋς, Στοά, Νέος, Έθος, Λόγυ.
- 15. Νυνννν, ι, ψψ, οσοο, αααα, μμμμ, ηη. Διάσημον επίγραμμα.

[Ήπειτα συνέχεια]

κ. Ν. Βασ Κύπρον. Συνδρομή σας έλήφθη. Αποδείξεις εξέδοθη ύπ' αρ. 14.3 και ύφ' ημερομηνίαν 18 'Ιανουαρίου. Δεν λαμβάνετε τό φύλλον τακτικώς; —κ. Μ. Ν. Β. Πειραιά. Τό Πρωταπριλιάτικον άκατάλληλον 'Από τά άλλα θα χρησιμοποιηθούν μερικά. —κ. Π. Δ. Σ. Πειραιά. 'Ελάθεμεν και τά νέα. Σύμφωνοι. —κ. Ι. Α. Ο. Ένταύθα. Είμπορείτε να μάς στείλετε ό,τι θέλετε, να ιδώμεν και να σας είπωμεν. Ευχαριστούμεν διά τας εύμενεις εκφράσεις. —Συνδρομητήν, Ένταύθα. Οι βραβευθέντες εις τόν α' διαγωνισμόν, δύνανται να λάβουν μέρος και εις β' και

εις όλους τους άλλους' όμοίως και οι στέλλοντες Ζητήματα και Έρωτήσεις εις πρόσ δημοσίευσιν. —κ. Η. Α. Σ. Ένταύθα. 'Ελήφθη, θά τό δημοσιεύσωμεν τήν εποχήν του τρύφου, άν δεν μάς τύχη κανέν καλλίτερον.—Καλυδίτην, Κέρκυραν. Και τό νέον κανόν. Τό δημοσιεύσωμεν άνωύμως, άφ' ου επιμένετε. Άλλ' ύμεις πρέπει να γνωρίζωμεν ποίος είσθε.—Τακτικόν αναγνωστήν, Ένταύθα. 'Ελήφθησαν. κ. Γ. Ένταύθα. Τόσα μάλιστα, ίσως δημοσιευθ. —κ. Κ. Πασ. Δεβέτσοβαν. Αδύνατον να δημοσιευθ, ένεκα λόγων... διεθνών. Τι θέλετε να τό κάμωμεν; —κ. Αγγ. Σ. Ένταύθα. 'Απεναντίας, μάς ύποχρυνετε. —κ. Μιχ. Ένταύθα. 'Ελήφθησαν. —κ. Ι. Γ. Γ. Σπέτσας. 'Ωραϊόν έν τώ συνόλω' άλλ' έδώ κ' έχει έχει άνάγκην αναθεωρήσεως. 'Οδδην, Ένταύθα. Είνε πρωτότυπον; Τό έστείλατε προς δημοσίευσιν; Έν τοιαύτη περιπτώσει να μάς στείλετε τό όνομά σας. —'Ανοιξιν. Ένταύθα. Δεν μάς ήρώτησαν βέβαια ποιον εξ όλων να μεταφράσουν. Άν μάς ήρώτων, θά έλέγαμεν κανέν. Ως προς τό ποιημα, και αυτό ακόμη άτελές κατά τήν μορφήν. Διατί αγαπάτε τόσον τας χαρμυδιάς;—Συνδρομητή τω έν τώ 'Αστει. Δυστυχώς δεν είνε δυνατόν να γίνη άλλως. Μάς τό ύπαγορεύει ή ανάγκη. —Πύρ. Ένταύθα. Μάλιστα.—Φοιτητήν τής Ιατρικής (και όχι τής φιλολογίας), Ένταύθα. 'Ετσι έ; —κ. Σ. Μ. Μεσολόγγιον. 'Ωρατα, άλλ' επειδή νομίζομεν ότι θα γράψετε ακόμη ώραύτερα, καλόν θα ήτο να έμειον αι σελίδες σας... μυστικά. —κ. Κ. Λαμ. Ένταύθα. 'Ολοι όσους αναφέρετε και επιθυμείτε είνε εις τόν κατάλογον των τακτικών συνεργατών μας' άλλα φυσικά δεν δυνάμεθα να δημοσιεύωμεν περισσότερα άφ' όσα μάς διδου, και με τήν σειράν του εκαστον, διότι μεταξύ αυτών προτιμήσεις δεν κάμνομεν. 'Επειτα, τό καλλίτερον είνε να κυττάζετε ιδίας και όχι γλώσσαν. Ήμεις τουλάχιστον, μέσα εις τόν γλωσσικόν κυκλώνα που εύρέθημεν, αυτό κάμνομεν. Ποτέ δεν έπομεν εις συνεργάτην μας: γράψε εις αυτήν τήν γλώσσαν ή εις εκείνην. Τό πολύ-πολύ να συμβουλευσωμεν κανένα άρχαριον στιχογράφον να προτιμώ διά τους στίχους του τήν δημοτικήν. Άλλά και αυτό τί ώφελει; Νά ήξεύρατε πόσους στίχους και πόσα διηγήματα εις τήν δημοτικήν γραμμένα, φιλοζενε' ό κάλιθος των άρχήτων! —κ. Δ. Σκ. Πρέβεζαν. Έδώσαμεν επιστολήν, ευχαριστίας.—'Ιστορικώ. Ένταύθα. 'Ελληνική τοιαύτη δεν ύπάρχει. Γαλλική άριστή ή Histoire générale, νυν μονογραφικώς εκδιδομένη υπό τήν διεύθυνσιν του γνωστού ιστοριογράφου Lavisse παρα του εκδότη Lezoux—Λιακιδην, Πειραιά. 'Ιστορίας 'Ηρώων δεν δημοσιεύωμεν, δυστυχώς.—Χέοπα, Κάτρον. 'Ελήφθη. Θά σας άπαντήσωμεν, άφ' ου τό αναγνώσωμεν.—κ. Λδ. Λδ. Ένταύθα. Όπως τό έχετε μεταφρασμένον, εις ήμάς δεν έμπνεί τίποτε.

Η ΦΙΛΟΚΑΛΟΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗ
ΕΙΝΕ ΤΟ ΤΕΛΕΙΟΤΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΡΓΟΧΕΙΡΩΝ

Τό καλλίτερον ποτόν, άνώτερον και τής Βενεδικτινής άκόμην, είνε ή

FEUILLANTINE

τήν όποιάν εύρίσκετε εις τό κατάστημα του κ. Γεωργίου Ι. Κορνάρου, όδός Αιόλου παρα τήν Έθνικην Τραπέζαν.

ΒΕΡΓΑΛΙΚΑ ΦΩΤΑ

λαμπρότατα διά τας διαδηλώσεις, θα εύρετε μόνον εις τό παρα τα Χαυτεία καφενείον ό «Κάτω Κόσμος».

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ
Κ. ΜΑΪΣΝΕΡ και Ν. ΚΑΡΓΑΔΟΥΡΗ
ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ 1895—811.